7/350 -4-
228

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Hukuk Müşavirliği

03 KASIM 1999

Sayı : B.10.0.HKM.0.00.00.00-9239/ 3705
Konu: Yazılı Soru Önergesi Cevabı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: 09.08.1999 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/350-1293/3493-1472 sayılı yazıları.

Rize Milletvekili Sayın Mehmet BEKAROĞLU tarafından, kemik iliği nakli ve kemik iliği bankası kurulması kampanyası ile alâkalı olarak verilen yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Arz ederim.

Doç. Dr. Osman DURMUŞ
Sağlık Bakan

EKLER:
EK-1 Önerge Cevabı

7/350 -5-
229

Rize Milletvekili Sayın **Mehmet BEKAROĞLU**'nun **"Kemik iliği nakli ve kemik iliği bankası kurulması"** ile ilgili yazılı soru önergesinin cevabıdır :

SORULAR :

"1) Sayın Sağlık Bakanı Osman DURMUŞ Türkiye'de kemik iliği bankası kurmak için gönüllü olarak kampanya yürüten kişileri ve kampanyanın destekçilerini "Titancı" ilan etmiştir. (19/06/1999 Star haber, 21/07/1999 Kanal 6 Haberler, 02/07/1999 Kanal D Ana Haber, 19/06/199 Hürriyet, 02/07/1999 Milliyet, 03/07/1999 Milliyet) Sayın Osman DURMUŞ resmi ve gayri resmi bütün kuruluşları Titancı ilan ederken, bu iddia ile ilgili olarak, Sağlık Bakanlığı tarafından herhangi bir araştırma yapılmışmıdır ? Söz konusu iddiaları delillendirecek nitelikte herhangi bir somut belge, kanıt veya bilgi mevcut mudur ?

"2) Sayın Bakan 18 Haziran 1999 tarihinde yaptığı açıklamalarında (Star Haber, A TV Ana Haber) ise, söz konusu kampanyaya katılanları ve destek veren gönüllüleri bir tüzel kişilik olmaya davet etmiş ve bu tarihten sonra kamu oyuna yaptığı açıklamalarda da özellikle bu organizasyonların bir tüzel kişilik çerçevesinde yürütülmesinin gerekliliği üzerinde durmuştur. Sayın Bakanın kampanya gönüllülerine tüzel kişilik vermek istemesiyle, Türkiye'de ulusal kemik iliği bankası kurulması gibi şerefli bir görevi, bu gönüllülere vermek istediği anlaşılmaktadır. Sayın Bakan bu girişimiyle, kampanya gönüllülerini dünya çapında bir hareketin sorumlusu ve yetkilisi yapmak istediğini açıkça ortaya koymaktadır. Bu, gerçekte sayın Bakanın kampanyayı yürütenlere çok güvendiğinin ve onları bu konuda ehliyetli bulduğunun göstergesidir. Fakat, sayın Bakanın daha sonra kamu oyuna yaptığı açıklamalar ve geliştirdiği üslup bu tavrı ve görüşleriyle açıkça çelişmektedir. Bu çelişkinin sebebi nedir ? Bu arada ne oldu ? Sayın Bakan bizim bilmediğimiz önemli bilgiler mi edindi ? Edindiyse bu bilgiler nedir ?. Sayın Bakan tüzel kişilik olmaları, bir vakıf ve dernek kurmaları konusunda teşvik ettiği, gerekirse maddi yardımda bulunacağına dair söz verdiği, kısaca çok güvendiği kampanya gönüllülerine karşı neden tavır almıştır ? Kampanya ve kampanyayı yürütenler hakkındaki görüşleri neden birden bire değişmiştir ?

"3) Bu tartışmaların ortaya çıkmasına neden olan Dr. Oktar Babuna'nın hastalığı ile ilgili gerçek bilgiler nelerdir ? Dr. Babuna'nın tedavisi için neler yapılmıştır ? Bu amaçla sayın Bakanın toplamış olduğu Etik Kurul adına açıklama yapan Bakanlık Müsteşarı Haluk Tokuçoğlu, lösemi hastası Dr. Babuna hakkında söylediklerini nasıl değerlendiriyorsunuz ? Sayın Tokuçoğlu, yaptığı açıklama ile Dr. Babuna'nın tedavisini yurtdışında yaptırdığı için devlete zarar verdiğini iddia ediyor ve bu şekilde Dr. Babuna ve benzerlerini bir anlamda rencide ediyor; onların duygularını zedeliyor. Bu nedenle sayın Müsteşar hakkında her hangi bir işlem yapıldı mı ?"

CEVAPLAR:

CEVAP 1- Kampanyada yürütülen bazı faaliyetlerin ülkemizde daha önce meydana gelen "titan" olayına benzetilerek yorumlanmasını doğru bulmuyorum. Burada kasdettiğimiz olay, yapılan bir hizmete karşılık ödenmesi gereken tutarın elde mevcut olmayıp, toplum adına angaje olması ve borçlanmak benzetmesidir.

CEVAP 2- Doku tipleme bilgi bankasının kurulması amacıyla Dr.Oktar BABUNA tarafından başlatılan kan örneklerini alma ve doku tiplendirmesi analiz çalışmalarına yönelik Kampanya'da kanunî, bilimsel ve etik yönden tesbit edilen eksiklikler sebebiyle bu çalışma durdurulmuş, ancak konuyla ilgili sorunlar çözümlendikten sonra gerek duyuluyorsa kampanyanın başlatılabileceği ilgililere bildirilmiştir.

Kampanyayı yürüten kişilerin resmî bir zemin üzerinde bu görevi yapmadıkları öğrenilince, kendi aralarında sorumluluğu üzerine alan kişi belirlenmediği için, çalışmaları sürdürmek istiyorlarsa bir vakıf veya dernek kurmaları kendilerine önerilmiştir. Ancak bugüne kadar bu kampanyayı yürütmek isteyenlerin bir dernek veya vakıf kurmamaları da tutumumuzun haklı olduğunu doğrulamaktadır.

CEVAP 3- Bu kampanya çerçevesinde 30 bin civarındaki kan örneğinin doku tiplendirmesi için İstanbul'da (İstanbul Üniversitesi Çapa Tıp Fakültesi'nde), ayrıca 105 bin civarında kan örneğinin ABD'nde, 16 bin civarındaki kan örneğinin ise Almanya'da test işlemlerine tabi tutulduğu, ancak, kampanya başında Almanya ve ABD' de yapılan 10 bin civarında kan örneklerinin parası ödenerek test sonuçlarının geldiği bilinmektedir.

Bakanlığımız Müsteşarı, deneyimli hekim ve sektör temsilcilerinin katıldığı Bilimsel Kurul kararını, bir bürokratın sorumluluk anlayışı doğrultusunda kamu oyuna açıklamıştır. Bu açıklamada hiçbir kimseyi rencide edici bir husus bulunmayıp, Bilimsel Kurul kararının subjektif görüşlere yer verilmeksizin, olduğu gibi kamu oyuna duyurulması mahiyetindedir. Bu sebeble, herhangi bir işlem yapılmasını gerekdiren bir tutum ve davranış sözkonusu değildir.

Konu hakkında gösterilen ilgiye teşekkür ederim.